

Kunnanvaltuusto

Aika 10.06.2024 klo 18:00 - 19:31

Paikka Pälkäneen Nuijantalo

Käsitellyt asiat

		Sivu
§ 22	Valtuuston kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 23	Valtuuston kokousasioiden käsittelyjärjestys	5
§ 24	Valtuuston pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito	6
§ 25	Pälkäneen kunnan tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja tilintarkastajan raportti sekä tili- ja vastuuvapaus vuodelta 2023	7
§ 26	Hyvinvointitilinpäätös vuodelta 2023	12
§ 27	Pälkäneen kunnan henkilöstökertomus vuodelta 2023	15
§ 28	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023	17
§ 29	Omistajaohjaus Pälkäneen Valokuitu Oy:lle	19
§ 30	Luopioisten lämpölaitoksen hankinta	23
§ 31	Osavuosikatsaus 1.1.-31.3.2024	26
§ 32	Kuntalaisaloite: Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikaksi Aitoo	30
§ 33	Äänestysaluejako Pälkäneellä 1.1.2025 alkaen	33
§ 34	Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskeva sopimus 1.1.2025 alkaen	37
§ 35	Kunnanvaltuuston kokousaikataulu syyskaudella 2024	39
§ 36	Valtuustoaloite: Meluntorjunta Pälkäneellä	41

Kunnanvaltuusto

Aika 10.06.2024 klo 18:00 - 19:31

Paikka Pälkäneen Nuijantalo

Osallistujat

.	Elfving Mirva	valtuuston puheenjohtaja
.	Vaismaa Kalle	1. valtuuston varapuheenjohtaja
.	Kankila Jyri	2. valtuuston varapuheenjohtaja
.	Aho Maria	valtuutettu
.	Ahola Jyrki	valtuutettu
.	Ailio Timo	valtuutettu
.	Haili Joshua	valtuutettu
.	Hyöki Erkki	valtuutettu
.	Klasila Ville	valtuutettu
.	Koskelo Markku	varavaltuutettu
.	Leppälä Maija	valtuutettu
.	Lindholm Johanna	valtuutettu
.	Linnainmaa Pekka	varavaltuutettu
.	Luukkonen Jani	valtuutettu
.	Mathier Reetta	valtuutettu
.	Mikkola Antti-Jussi	valtuutettu
.	Mukkulainen Riitta	varavaltuutettu
.	Mäkinen Elina	valtuutettu
.	Ohtonen Raimo	valtuutettu
.	Rönni Mikko	valtuutettu
.	Saarikko Jouko	valtuutettu
.	Saarinen Kirsi	valtuutettu
.	Salminen Pertti	valtuutettu
.	Vierikka Risto	valtuutettu
.	Vuorinen Tommi	valtuutettu
.	Zeitlin Rainer	valtuutettu
.	Lehtelä Alisa	nuorisovaltuuston edustaja
.	Salmela Mikko	pöytäkirjanpitäjä
.	Pikka Pauliina	kunnanjohtaja
.	Apell Harri	tekninen johtaja
.	Jaakkola Markus	talousjohtaja
.	Kivinen Tiina	sivistysjohtaja
.	Mäkelä Sirkku	elinvoimajohtaja
Poissa	Keskinen Reijo	
	Nikkanen Vilho	
	Tamminen Sari	
Käsitellyt asiat	22 - 36	
Liitteet	1-11	

Allekirjoitukset

Mirva Elfving
puheenjohtaja

Mikko Salmela
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Reetta Mathier
pöytäkirjantarkastaja

Timo Ailio
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pälkäneen kunnan yleinen tietoverkko 14.06.2024

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti.

Valtuuston kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KV 10.06.2024 § 22

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 111 §

Esitys

Puheenjohtaja Mirva Elfving

Todetaan läsnä olevat ja esteen ilmoittaneet valtuutetut sekä läsnä olevat varavaltuutetut. Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Valtuuston kokousasioiden käsittelyjärjestys

KV 10.06.2024 § 23

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei valtuusto toisin päättä.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 116 §

Esitys

Puheenjohtaja Mirva Elfving

Hyväksytään asioiden käsittelyjärjestys esityslistan mukaisena.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Valtuuston pöytäkirjan tarkastus ja nähtävänäpito

KV 10.06.2024 § 24

Valtuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalaissa säädetään.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 126–127 § ja Kuntalaki 140 §

Esitys

Puheenjohtaja Mirva Elfving

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa (Terve! Pälkäne ja VIHR), jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisessä allekirjoituspalvelussa viimeistään 13.6.2024 ja julkaistaan nähtäville yleisessä tietoverkossa 14.6.2024.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Reetta Mathier (VIHR) ja Timo Ailio (Terve! Pälkäne).

Kunnanhallitus	§ 42	25.03.2024
Tarkastuslautakunta	§ 12	21.05.2024
Kunnanvaltuusto	§ 25	10.06.2024

Pälkäneen kunnan tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja tilintarkastajan raportti sekä tili- ja vastuuvapaus vuodelta 2023

KH 25.03.2024 § 42

Kunnanhallituksen on kuntalain 113 §:n mukaan laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoittaa allekirjoituspäivänä päätös- ja toimintavaltainen hallitus.

Pälkäneen kunnan talous säilyi neljättä vuotta peräkkäin ylijäämäisenä (tilikauden tuloksella mitattuna) ja vakaana. Myös vuosi 2019 oli ylijäämäinen poistoeron muutoksen jälkeen. Vuoden 2023 tulos muodostui edellisvuotta paremmaksi, tosin hyvä tulos selittyi pitkälti kertaluonteisilla tekijöillä, kuten verotulojen niin sanotulla verohännällä sekä kuntien valtionosuuksien liian suurella määrällä (peritään näillä näkymin takaisin 2025-2027). Kunnat saivat vielä alkuvuodesta 2023 verotilityksiä aiemmilla suuremmilla jako-osuuksilla. Sote- ja pelastuspalveluiden siirtyminen hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta alkaen vaikutti yleisesti merkittävästi kuntien tulo- ja menorakenteeseen, joten vuosi 2023 ei siten ole täysin vertailukelpoinen aiempiin vuosiin nähden.

Tilinpäätöksen 2023 mukainen tulos on 1 448 358,54 euroa positiivinen ja 315 752,07 euron suurusten poistoerojen tuloutuksen jälkeiseksi ylijäämäksi muodostuu 1 764 110,61 euroa. Kunnan taseen mukainen ylijäämä 31.12.2023 on 16 625 466,97 euroa (2 626 euroa/asukas) ja poistoeroa on taseessa jäljellä 1 638 166,30 euroa.

Vuonna 2023 ei nostettu talousarviolainaa. Lainoja lyhennettiin noin 900 000 eurolla talousarvion mukaisesti. Kunnan lainamäärä jatkoi laskuaan edellisvuosien tapaan ja oli 31.12.2023 yhteensä 6 836 422,65 euroa. Lainamäärä asukasta kohden on 1 080 euroa (1 218 e/asukas vuonna 2022). Manner-Suomen kuntien lainakanta on vuoden 2023

Kunnanhallitus	§ 42	25.03.2024
Tarkastuslautakunta	§ 12	21.05.2024
Kunnanvaltuusto	§ 25	10.06.2024

tilinpäätösarvioiden mukaan asukasta kohden 3 320 euroa, joten Pälkäneen emokunnan lainamäärää voidaan pitää varsin maltillisena. Kunnan rahavarat vähenivät edellisvuodesta reilulla 4,3 milj. eurolla ja rahavarojen määrä (sis. likvidit korkosijoitukset) tilikauden lopussa oli noin 4,3 milj. euroa. Rahavarojen väheneminen johtui pitkälti tytäryhtiö Pälkäneen Valokuitu Oy:lle myönnetystä 3,5 milj. euron lainasta sekä kunnan noin 0,9 milj. euron lainojen lyhennyksistä. Pälkäneen Valokuitu Oy lyhensi kuitenkin kunnalta saamallaan lainalla pankkilainansa pois, joten kuntakonsernin lainamäärä (ja samalla Pälkäneen kunnan takausvastuut) vähenivät tuon 3,5 milj. euroa järjestelyn seurauksena. Valokuitu Oy sai lisäksi kertaluonteisen rahoitustuoton pankkilainan korkoputkisuojauksen purkamisesta.

Kuntakonsernin tuloslaskelman mukainen tilikauden tulos on 1 832 649,29 euroa ja tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen on 1 802 063,64 euroa. Konsernituloslaskelma osoittaa konsernin eli kunnan ja konserniyhteisöjen yhteenlasketun kannattavuuden sekä taloudellisen tuloksen. Konsernitiilinpäätöksestä vähennetään konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, sisäiset katteet sekä vähemmistöosakkaiden osuudet toiminnan tuloksesta.

Konsernin asukaskohtainen lainamäärä oli 31.12.2023 1 885 euroa (3 824 euroa/asukas v. 2022). Konsernin tuloslaskelma ja tase eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisvuoteen nähden johtuen sote-uudistuksen vaikutuksista konsernirakenteeseen. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on vuoteen 2022 asti yhdistelty omistusosuuden mukaisessa suhteessa Pälkäneen kuntakonsernin lukuihin, mikä selittää suurelta osin muutoksia vertailukausien välillä.

Kunnan maksuvalmius pysyi hyvällä tasolla ja oli 56 päivää 31.12.2023 (64 päivää vuonna 2022). Kuntaliiton tekemän ohjeistuksen mukaan tavanomaisen maksuvalmiuden ylläpitäminen edellyttää kunnissa noin 10–15 päivän kassan riittävyttä.

Investointien (netto) toteuma oli -2 960 125 euroa (muutettu talousarvio - 4 073 000 euroa). Tilikauden Investointien (netto) toteumaprosentiksi muodostui siten 72,7 prosenttia. Suurimpina investointeina toteutettiin Onkkaalantien ja Keskustien peruskorjaus (-1 030 000 euroa) sekä Tervapirtintien rakentaminen (-844 000 euroa).

Kunnanvaltuustoon nähden sitova toimintakate ylittyi vesihuoltolaitoksen, tarkastustoimen sekä maankäytön ja kaavoituksen toimialojen kohdalla. Ylitykset/alitukset talousarvioon nähden ovat seuraavat: vesihuoltolaitos 50 357 euroa (-12,1 %), tarkastustoimi 883 euroa (+3,3 %) sekä maankäyttö ja kaavoitus 1 308 euroa (+1,1 %). Tarkastustoimen sekä maankäytön ja kaavoituksen ylitykset eivät ole olennaisia.

Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot kertyivät talousarvion mukaisina, mutta toimintakulujen ylitys oli noin 6,8 prosenttia (n. 61 000 euroa). Ylitys johtui aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kuluryhmän noin 75 000 euron ylityksestä. Tämän tiliryhmän ylitys aiheutui erityisesti sähkön, kemikaalien sekä veden analyysi- ja näytteenottopalveluiden kustannusylityksistä talousarvioon nähden. Kulujen kasvu johtui yleisestä kustannustason

Kunnanhallitus	§ 42	25.03.2024
Tarkastuslautakunta	§ 12	21.05.2024
Kunnanvaltuusto	§ 25	10.06.2024

noususta ja kohdistui pakolliseen toimintaan, joten niitä olisi ollut hyvin vaikeaa välttää.

Liitteenä olevassa tilinpäätöskirjassa on kuvattu talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on laadittu Pälkäneen voimassa olevan kuntastrategian pohjalta. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa on onnistuttu kohtalaisen hyvin. Lisäksi tilinpäätöskirjassa on esitetty kuntakonsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma, kunnan tytäryhtiöiden tuloslaskelmat sekä yhtiöiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumiset.

Yhteistyötoimikunta on käsitellyt tilinpäätöksen valmistelun tilannetta kokouksessaan 18.3.2024.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 76 §, kuntalaki 113-115 §

Valmistelija Markus Jaakkola, talousjohtaja
p. 050 469 8477, markus.jaakkola@palkane.fi

Esitys Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää

1. esittää valtuustolle tilikauden ylijäämäisen tuloksen 1 448 358,54 euroa käsittelyä seuraavasti:
  - aiemmin tehdyistä investointivaroista syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 315 752,07 euroa
  - tilikauden ylijäämä 1 764 110,61 euroa siirretään taseen oman pääoman tilikauden yli- /alijäämätilille.
2. esittää valtuustolle, että esittelytekstin mukaiset talousarvion ylitykset hyväksytään.
3. että talousjohtajalle ja kunnanjohtajalle myönnetään valtuus tehdä tilinpäätökseen tilintarkastusvaiheessa esille tulevia teknisluonteisia tarkistuksia ja korjauksia.
4. allekirjoittaa tilinpäätöksen vuodelta 2023, jättää sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja saattaa sen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen valtuuston käsiteltäväksi.

Käsittely kokouksessa Harri Apell saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aluksi klo 18:01 ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 18:30.

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn jälkeen siirryttiin käsittelemään esityslistan asiaa 42.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Kunnanhallitus	§ 42	25.03.2024
Tarkastuslautakunta	§ 12	21.05.2024
Kunnanvaltuusto	§ 25	10.06.2024

TARLA 21.05.2024 § 12

Kunnan tilintarkastaja raportoi vuoden 2023 tarkastuksen toteutumisesta ja tarkastusten keskeisistä havainnoista. Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 92 §

Esitys Puheenjohtaja Jyri Kankila

Tarkastuslautakunta päättää:

1. merkitä tiedoksi tilintarkastajan raportoinnin ja tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023,
2. saattaa tilintarkastuskertomuksen valtuustolle tiedoksi,
3. esittää valtuustolle, että vuoden 2023 tilinpäätös hyväksytään ja
4. esittää valtuustolle, että kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.

Käsittely kokouksessa Tilintarkastaja selosti kokouksessa vuoden 2023 tilintarkastuksen toteutumista ja esitti tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023. Tilintarkastaja poistui kokouksesta klo 18:27.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KV 10.06.2024 § 25
100/02.06.01.03/2024

Esitys Kunnanhallitus / Tarkastuslautakunta

Kunnanvaltuusto päättää

1. hyväksyä tilikauden ylijäämäisen tuloksen 1 448 358,54 euroa käsittelyn siten, että poistoeroa tuloutetaan 315 752,07 euroa ja tilikauden ylijäämä 1 764 110,61 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämätalille.
2. hyväksyä kunnanhallituksen esittelytekstin mukaiset talousarvion ylitykset.
3. merkitä tilintarkastuskertomuksen 2023 tiedokseen.
4. hyväksyä vuoden 2023 tilinpäätöksen ja
5. myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.

Käsittely kokouksessa: Kunnanjohtaja Pauliina Pikka ja talousjohtaja Markus Jaakkola esittelivät kunnan tilinpäätöksen 2023.

Kunnanhallitus	§ 42	25.03.2024
Tarkastuslautakunta	§ 12	21.05.2024
Kunnanvaltuusto	§ 25	10.06.2024

Ryhmäpuheenvuorot pitivät Ville Klasila (KOK), Jyrki Ahola (KESK) ja Maria Aho (SDP).

Lisäksi puheenvuoron piti kunnanhallituksen puheenjohtaja Rainer Zeitlin.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Liitteet

- 1 Tilinpäätöskirja 2023 Pälkäne_allekirjoitettu
- 2 Tilintarkastuskertomus 2023, KPMG OY Ab Tilintarkastusyhteisö

Sivistyslautakunta	§ 19	12.03.2024
Kunnanhallitus	§ 40	25.03.2024
Kunnanvaltuusto	§ 26	10.06.2024

Hyvinvointitilinpäätös vuodelta 2023

SIVLA 12.03.2024 § 19

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 6§) mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 6§) mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain.

Liitteenä lain edellyttämä vuosittainen raportti kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä vuodelta 2023.

Hyteryhmä on käsitellyt hyvinvointitilinpäätöstä kokouksessaan 29.1.2024.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 23 §

Valmistelija

Tiina Kivinen, sivistysjohtaja, p. 040 538 0031, tiina.kivinen@palkane.fi

Esitys

Varhaiskasvatusjohtaja Juha Forsman

Sivistyslautakunta päättää

- 1) hyväksyä hyvinvointitilinpäätöksen vuodelta 2023 ja
- 2) lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti

KH 25.03.2024 § 40

Hyvinvointitilinpäätöksessä seurataan kunnan asukkaisen terveyttä ja hyvinvointia indikaattoritiedoilla, ja raportoidaan Hyte-työn tavoitteiden ja painopisteiden toteutumista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet on määritelty valtuustokaudeksi kunnan laajassa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa 2021-2025. Painopisteet ja tavoitteet ovat:

1. Elintavoilla fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia

- Lisätään lasten, nuorten ja perheiden ruokailoa ja parannetaan ruokatottumuksia
- Parannetaan ikäihmisten toimintakykyä
- Edistetään kuntalaisten mielenterveyttä ja yksilön resilienssiä

2. Osallisuus ja vaikuttaminen

- Edistetään sosiaalista osallisuutta
- Edistetään yhteiskehittämisen menetelmien käyttöä

Sivistyslautakunta	§ 19	12.03.2024
Kunnanhallitus	§ 40	25.03.2024
Kunnanvaltuusto	§ 26	10.06.2024

3. Turvallinen elinympäristö

- Vähennetään lapsiperheiden eriarvoisuutta
- Edistetään lähiympäristön kehittämistä esteettömiksi ja turvallisiksi sekä liikkumiseen ja osallisuuteen kannustaviksi
- Vähennetään päihdeongelmia

4. Vaikuttavat palvelut

- Kehitetään asiakaspalaute-järjestelmien / asiakaskokemusten tulosten hyödyntämistä

Hyvinvointityölle asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin vuonna 2023. Kuntastrategian ja hyvinvointisuunnitelman mukaisesti toimialoilla on tehty ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaan otettiin hyvinvointitaidot - oppimiskokonaisuus, jonka opetus alkoi elokuussa 2023 kolmas- ja seitsemäsluokkalaisille. Perusopetuksen oppilaille on monipuolisesti tarjolla koulupäivän yhteydessä kerhotoimintaa, johon osallistuminen on ilmaista. Kouluruokailussa on merkittävästi lisätty lihattomia ruokavaihtoehtoja ja vuoden 2023 aikana mahdollistui lihattoman vaihtoehdon valinta kaikille yläkoululaisille ja lukiolaisille.

Luonnon hyvinvointivaikutuksia on hyödynnetty enenevässä määrin varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä nuorisopalveluissa. Kulttuuripalveluiden, neuvolan ja kirjaston yhteistyönä toteutui lukuresepti -toimintamalli, jolla edistetään lukutaitoa.

Liikuntapalveluiden ja teknisen toimen yhteistyönä valmistui esteetön liikunta- ja virkistysreitti Pakanrantaan.

Onkkaalantien perusparannus vuoden 2023 aikana oli merkittävä asia paitsi turvallisuuden, myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta. Uudistunut valaistus ja kadunvarren penkit mahdollistavat aiempaa paremmin turvallisen liikkumisen.

Pälkäneen kunnan testamenttivaroilla ja –rahastoilla on tehty aktiivista hytetyötä ikäihmisten palveluissa. Varoilla palkattiin terveysliikuntakoordinaattori määräajaksi elokuun 2023 alusta. Hänen työpanoksellaan on pystytty merkittävästi lisäämään ikäihmisten liikkumista ja liikkumisen mahdollisuuksia.

Yhteistyö Pirhan kanssa on käynnistynyt erilaisissa yhteistyöryhmissä, joihin Pälkäneen kunta on nimennyt jäseniään. Syksyllä 2023 kunta antoi lausunnon Pirhan valmistelemista hyvinvointisuunnitelmista. Suunnitelmien painotus ennaltaehkäisevään työhön näkyy heikosti tai ei ollenkaan käytännön toiminnassa. Suurin muutos hyvinvointialueuudistuksen myötä Pälkäneen osalta tapahtui opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluiden siirtyessä hyvinvointialueen vastuulle. Vuoden 2023 aikana palvelut jatkuivat ennallaan niin resurssin kuin työntekijöidenkin osalta.

Sivistyslautakunta	§ 19	12.03.2024
Kunnanhallitus	§ 40	25.03.2024
Kunnanvaltuusto	§ 26	10.06.2024

Kunnille otettiin vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Vuoden 2023 tiedoilla Pälkäne saa lisäosaa 17,20 €/asukas (v.2022 15,10 €/asukas).

Toimivallan peruste Hallintosääntö 19 §

Valmistelija Pauliina Pikka, kunnanjohtaja
p. 040 573 6390, pauliina.pikka@palkane.fi

Esitys Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää merkitä tiedoksi kunnan hyvinvointitilinpäätöksen vuodelta 2023 ja lähettää sen edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Käsittely kokouksessa Tiina Kivinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aluksi klo 17:33.

Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn jälkeen siirryttiin käsittelemään esityslistan asiaa 43.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KV 10.06.2024 § 26
112/00.01.02/2024

Esitys Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä hyvinvointitilinpäätöksen vuodelta 2023.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Liitteet

3 HYTE_tilinpäätös2023

Pälkäneen kunnan henkilöstökertomus vuodelta 2023

KH 25.03.2024 § 43

Kunnassa laaditaan vuosittain henkilöstökertomus, jonka tarkoituksena on tukea henkilöstöjohtamista, päätöksentekoa sekä henkilöstön ja työyhteisöjen kehittämistä. Henkilöstöraportissa kuvataan kunnan henkilöstövoimavarojen rakennetta ja kehitystä vuoden aikana. Henkilöstöraportti on laadittu Kuntatyöntantajien (KT) henkilöstöraportti-suosituksen mukaisesti siltä osin kuin tietoja on ollut saatavissa Pälkäneen kunnan käytössä olevista raportointijärjestelmistä.

Keskeiset nostot henkilöstökertomuksesta

Henkilöstön kokonaismäärä säilyi pitkälti saman sekä määrän että henkilötövuosien mukaan laskettuna. Määräaikaisten työsuhteiden osuus kuitenkin lisääntyi suhteessa vakinaiseen henkilöstöön. Määräaikaiseen henkilöstöön lasketaan myös sijaiset. Vuoden 2023 lopussa henkilöstöä oli 253.

Henkilöstöstä 78,7 prosenttia oli naisia ja 21,3 prosenttia miehiä. Miesten osuus laski edellisvuodesta noin 1,2 prosenttiyksikköä. Naisten keski-ikä oli 48 vuotta ja miesten 49 vuotta. Koko henkilöstön keski-ikä nousi edellisvuodesta 1,3 vuodella ollen 48,3 vuotta. Erityisesti 60 vuotta täyttäneiden määrä kasvoi selvästi edellisvuodesta.

Henkilöstön terveysperustaiset poissaolot vähenivät selvästi edellisvuodesta. Keskimäärin poissaolopäiviä oli 17,8 pv/htv, mikä on 2,9 päivää edellisvuotta vähemmän. Kalenteripäivinä laskien poissaolot vähenivät lähes 700 päivällä. Eniten vähenivät keskipitkät (4-29 pv) kestäneet poissaolot. Myös yli 60 pv poissaoloja kertyi selvästi vähemmän kuin edellisvuonna. Sairausajan palkkaa maksettiin noin 23 % edellisvuotta vähemmän.

Henkilöstöinvestoinneista koulutuspalveluiden ostot laskivat noin 10 prosenttia. Myös koulutuspäiviä kertyi selvästi vähemmän kuin 2022. Työterveyshuollon nettokustannukset taas nousivat n. 16 000 eurolla. Nettokustannuksiin on huomioitu Kelan kunnalle maksama korvaus työterveyshuollon järjestämisestä.

Yhteistyötoimikunta on käsitellyt henkilöstöraportin kokouksessaan 18.3.2024 § 18.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 19 §

Valmistelija

Mikko Salmela, hallintojohtaja
p. 050 523 1233, mikko.salmela@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se hyväksyy Pälkäneen kunnan henkilöstökertomuksen vuodelta 2023.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 43
§ 27

25.03.2024
10.06.2024

Käsittely kokouksessa Pöytäkirjaan merkittiin, että tämän asian käsittelyn jälkeen siirryttiin käsittelemään esityslistan asiaa 44.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KV 10.06.2024 § 27
123/01.00.02/2024

Esitys

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto hyväksyy Pälkäneen kunnan henkilöstökertomuksen vuodelta 2023.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Liitteet

4 Henkilöstökertomus 2023

Tarkastuslautakunta	§ 14	21.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 20	05.06.2024
Kunnanvaltuusto	§ 28	10.06.2024

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023

TARLA 21.05.2024 § 14

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Selvitys toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta on esitetty tilinpäätösasiakirjoihin sisältyvässä vuoden 2022 toimintakertomuksessa.

Arvioinnin tulokset tarkastuslautakunnan tulee hallintosäännön 88 §:n mukaan raportoida vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Arviointikertomuksessa ja muulloinkin tilikauden aikana tarkastuslautakunta voi raportoida valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

Vuoden 2023 arviointikertomuksen tarkastuslautakunta antaa 10.6.2024 pidettävälle valtuuston kokoukselle. Kokouksessa 14.5.2024 lautakunnan on syytä käydä yleiskeskustelu arviointikertomuksen sisällöstä, todeta mahdolliset merkittävät havainnot sekä tehdä tarvittaessa tietopyyntöjä lisäselvitystä tarvitsevista asioista.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 87 §

Esitys Puheenjohtaja Jyri Kankila

Tarkastuslautakunta käy keskustelun vuotta 2023 koskevan arviointikertomuksen sisällöstä ja päättää jatkotoimista.

Päätös Tarkastuslautakunta päätti jatkaa arviointikertomuksen käsittelyä seuraavassa kokouksessaan 5.6.2024.

TARLA 05.06.2024 § 20

Tarkastuslautakunta viimeistelee vuoden 2023 arviointikertomuksen.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 87 §

Esitys Puheenjohtaja Jyri Kankila

Tarkastuslautakunta päättää allekirjoittaa vuoden 2023 arviointikertomuksen ja esittää sen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Tarkastuslautakunta	§ 14	21.05.2024
Tarkastuslautakunta	§ 20	05.06.2024
Kunnanvaltuusto	§ 28	10.06.2024

KV 10.06.2024 § 28
100/02.06.01.03/2024

Liitteenä tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2023.

Esitys Tarkastuslautakunta

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä tarkastuslautakunnan esittämän arviointikertomuksen vuodelta 2023.

Käsittely kokouksessa: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Jyri Kankila esitteli arviointikertomuksen 2023.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Liitteet
5 Arviointikertomus 2023_allekirjoitettu

Omistajaohjaus Pälkäneen Valokuitu Oy:lle

KH 03.06.2024 § 89

Pälkäneen Valokuitu Oy on kunnan 100 %:sti omistama tytäryhtiö, jonka tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan pyrkiä toiminnassaan taloudelliseen tasapainoon. Yhtiön tarkoituksena on valokuituyhteyksien rakentaminen ja ylläpitäminen Pälkäneen kunnan alueella. Yhtiön tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen omistajalleen.

Pälkäneen Valokuitu Oy:n toiminta on vaatinut kunnalta merkittäviä taloudellisia panostuksia. Kunta on antanut yhtiölle lainaa 3,5 miljoonaa euroa, taannut lainoja n. 2,5 miljoonan euron edestä sekä pääomittanut yhtiötä n. 2 miljoonalla eurolla. Yhtiö on täyttänyt tarkoituksensa siinä mielessä, että se on rakentanut kunnan alueelle kattavan valokuituverkon, joka valmistui vuonna 2020. Valokuituverkon kokonaispituus on n. 554 kilometriä ja valokuitukaapeleiden yhteenlaskettu pituus on n. 838 kilometriä. Pälkäneellä on asukasmäärään nähden yksi Suomen laajimmista valokuituverkoista. Valokuitu on merkittävä infra kunnassa ja sen myötä tietoliikenneyhteydet ovat parantuneet Pälkäneellä merkittävästi. Tämä näkyy mm. viimeisimmässä Suomen Yrittäjien kuntabarometrissä, jossa pälkäneläiset yrittäjät arvioivat tietoliikenneyhteydet Pälkäneellä Pirkanmaan kunnista korkeimmilla arvosanoilla.

Pälkäneen Valokuitu Oy on kasvattanut asiakasmääräänsä selvästi vuosien 2023 ja 2024 aikana niin valokuituliittymien kuin operaattoriliittymienkin osalta. Aktiivisia kuituliittymiä on tällä hetkellä 1048 ja operaattoriliittymiä 681. Tästä huolimatta yhtiön toiminta on tappiollista ja se näyttäytyy tappiollisena myös lähitulevaisuudessa. Myydyistä valokuituliittymistä saadaan tuotto hyvin pitkällä aikavälillä, mikä vaikeuttaa yhtiön talouden tasapainon saavuttamista. Jotta yhtiö voisi edelleen kasvattaa volyymiaan ja pyrkiä taloudelliseen tasapainoon, tulisi kunnan pääomittaa yhtiötä lisää vuosina 2025 – 2030 yhteensä n. 2,1 miljoonalla eurolla. Tämä haastaa kunnan taloutta tulevana vuosina talouden tiukentuessa.

Vaikka valokuituinfra voidaan nähdä merkittävänä vetovoimatekijänä kunnalle, ei sen omistaminen kuulu kunnan ydintoimintoihin. Riippumatta siitä, omistaako kunta infran vai ei, tulee se olemaan kuntalaisten käytössä. Valokuitumarkkinat ovat Suomessa tällä hetkellä hyvin aktiiviset ja eri yksityiset toimijat kilpailevat markkina-alueista. Pälkäneen Valokuitu Oy on seurannut markkinoita tiiviisti alkuvuoden aikana ja neuvotellut mahdollisuuksista yhtiön liiketoiminnan myymiseen kunnanhallituksen antaman omistajaohjauksen mukaisesti.

Pälkäneen kunta on omistajana teettänyt konsulttiyhtiö BDO:lla selvityksen yhtiön tukemiseen ja myymiseen liittyvistä oikeudellisista ja taloudellisista näkökulmista sekä markkinataloustoimijatestin. Markkinataloustoimijatestin perusteella yhtiön pääomittaminen edelleen on mahdollista olettaen, että yhtiö on selvittänyt muut vaihtoehdot taloudellisen asemansa parantamiseksi (mm. hinnan korotus, yhtiön myynti tai rahoituksen saanti

ulkopuolisilta sijoittajilta) ja yhtiön maksukyvyttömyydestä johtuvat kustannukset yhdistettynä kunnan takauksiin johtaisivat pääomasijoitusta huonompaan lopputulokseen. Mikäli kuitenkin yhtiöstä tai sen liiketoiminnasta saataisiin tarjous, joka kattaisi merkittävän osan yhtiön nykyisistä veloista ja kunnan takausvastuusta, on yhtiön pääomittaminen haastavaa, koska pääomituksen koko suhteutettuna saataviin tulevaisuuden tuottoihin on matala ja pääomituksella suojattava tappion määrä pieni.

Pälkäneen Valokuitu Oy:n perustamisen ja toiminnan lähtökohtana ei ole ollut taloudelliset vaikuttimet vaan kattavien tietoliikenneyhteyksien takaaminen Pälkäneelle. Tämän vuoksi nykyinen verkko on laajempi kuin mitä puhtaasti markkinaehtoinen toimija olisi kuntaan rakennuttanut ja sen vuoksi on mahdollista, että yhtiön liiketoiminnasta saatava kauppahinta on alhaisempi kuin valokuituverkon rakentamiskustannus. Ottaen huomioon, että tällä hetkellä valokuitumarkkinoilla on meneillään markkinoiden valloitus ja tulevaisuuden näkymiä on vaikea ennustaa, on mahdollista, että kauppahinnat ovat nyt suhteessa korkeammat kuin tulevaisuudessa. Tulevaisuudessa kauppahintoja voisi nostaa nykyisestä korkojen voimakas lasku tai valokuidun rakentamiskustannusten voimakas nousu. Kauppahintojen merkittävää nousua nykyisestä voi pitää kuitenkin epätodennäköisenä, koska kauppahinnat ovat olleet nyt korkealla suhteessa nykyiseen korkotasoon. Liiketoiminnan myynti voisi näin ollen olla järkevää tässä vallitsevassa suhdanteessa.

Omistajana Pälkäneen kunnan osalta on riskinä pääomitustarpeen kasvaminen ennustetusta, mikäli yhtiön tavoittelema varsin kunnianhimoinen asiakasmäärän kasvu ei toteudu. On myös mahdollista, että mikäli liiketoiminta haluttaisiin myydä myöhemmin tulevaisuudessa, olisi saatava kauppahinta tämän hetkistä alhaisempi. Vaikka yhtiön kasvutavoitteet ovat suhteellisen kunnianhimoiset, ei käyttökate kata vielä 2030-luvun alussa korkojen, lainanlyhennyksien ja investointien yhteissummaa. Näin ollen kunnan tekemille sijoituksille saataisiin tuottoa vasta hyvin pitkän ajan kuluessa ja tuotto olisi todennäköisesti matala verrattuna yhtiön kasvutavoitteiden riskeihin.

Taloudellisesta näkökulmasta ja kuntalain henkikin huomioiden, tulee kunnan toimia niin, että taloudellinen lopputulos on kunnalle paras mahdollinen. Pälkäneen Valokuidun osalta tämä tarkoittaa toimintatapaa, joka aiheuttaa kunnalle mahdollisimman pienet tappiot. Markkinataloustoimijatestin mukaan yksityinen sijoittaja pääomittaisi yhtiötä edelleen, jotta takauksiin ja sijoituksiin liittyvät vastuut eivät realisoituisi. Mikäli kuitenkin yhtiön liiketoiminnan myynnistä saataisiin tarjous, joka kattaa merkittävän osan yhtiön nykyisistä veloista ja takausvastuista, ei yksityinen sijoittaja pääomittaisi yhtiötä.

Olemassa oleva markkinatilanne ja Pälkäneen Valokuitu Oy:n sekä Pälkäneen kunnan talouden tulevaisuuden näkymät huomioiden, on aika otollinen Pälkäneen Valokuitu Oy:n liiketoiminnan myymiselle, mikäli liiketoiminnasta saadaan tarjous, joka kattaa merkittävän osan yhtiön lainoista ja kunnan takausvastuista. Liiketoiminnan myynnillä kunta välttäisi yhtiön toiminnan jatkumiseen, lisärahoittamiseen ja talouden tasapainoon saamiseen liittyvät merkittävät riskit tulevina vuosina ja vuosikymmeninä.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 89
§ 29

03.06.2024
10.06.2024

Kunnalla on taseessaan tällä hetkellä n. 16,6 miljoonan euron ylijäämä. Mikäli liiketoiminnan myynnin seurauksena tulee alaskirjattavaa, pienentää se taseen ylijäämää.

Yhtiön liiketoiminnan myynti yksityiselle valokuituoperaattorille ei heikennä asiakkaiden asemaa, vaan asiakkaat siirtyisivät uudelle toimijalle nykyisillä sopimuksillaan. Tulevaisuudessa hinnat tulevat myötäilemään yleisten valokuitumarkkinoiden hintoja. Pälkäneen Valokuitu Oy:llä olisi tulevina vuosina merkittävät paineet asiakashintojen nostamiseen talouden tasapainoon saattamiseksi.

Pälkäneen Valokuitu Oy:n liiketoiminnan myymisestä ja sen mahdollisena seurauksena yhtiön purkamisesta päättää yhtiökokous.

Toimivallan peruste

Kuntalaki (410/2015) 14 §
Osakeyhtiölaki (624/2006) 3 §
Hallintosääntö 3-4 §

Valmistelija

Pauliina Pikka, kunnanjohtaja
p. 040 573 6390, pauliina.pikka@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että

1. se antaa Pälkäneen Valokuitu Oy:lle omistajaohjauksen, jonka mukaan yhtiön tulee myydä liiketoimintansa, mikäli liiketoiminnan myynnistä saatava kauppahinta kattaa merkittävältä osin yhtiön lainat ja kunnan takausvastuut, jotka ovat yhteensä noin kuusi (6) miljoonaa euroa.
2. mikäli Pälkäneen Valokuitu Oy myy liiketoimintansa, tulee kunnanhallituksen tuoda erikseen päätöksentekoon mahdollisten myynnistä aiheutuvien tappioiden alaskirjaaminen lisätalousarvioasiana.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KV 10.06.2024 § 29
278/00.01.02/2023

Esitys

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto päättää

1. antaa Pälkäneen Valokuitu Oy:lle omistajaohjauksen, jonka mukaan yhtiön tulee myydä liiketoimintansa, mikäli liiketoiminnan myynnistä saatava kauppahinta kattaa merkittävältä osin yhtiön lainat ja kunnan takausvastuut, jotka ovat yhteensä noin kuusi (6) miljoonaa euroa.
2. että, mikäli Pälkäneen Valokuitu Oy myy liiketoimintansa, tulee kunnanhallituksen tuoda erikseen päätöksentekoon mahdollisten

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 89
§ 29

03.06.2024
10.06.2024

myynnistä aiheutuvien tappioiden alaskirjaaminen
lisätalousarvioasiana.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Tekninen lautakunta	§ 54	30.05.2024
Kunnanhallitus	§ 88	03.06.2024
Kunnanvaltuusto	§ 30	10.06.2024

Luopioisten lämpölaitoksen hankinta

TEKLA 30.05.2024 § 54

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 5.2.2024 selvityksen Luopioisten Kirkonkylän kiinteistöjen energiatuotannosta. Päätöksen mukaisesti laitos sijoitetaan Kotakorven teollisuusalueelle.

Tekninen lautakunta käsitteli hankkeen aikataulua kokouksessaan 12.3.2024 § 24 ja päätti, että hanke saadaan valmiiksi 30.9.2025 mennessä.

Hankkeelle on haettu avustusta ARA:ta. ARA on ilmoittanut, että rahoitusta on mahdollista saada hankkeella ja edelleen ilmoittanut, että avustuspäätös tehdään tarjousten käsittelyn jälkeen.

Tekniset palvelut on kilpailuttanut hankkeen EU kynnystason alittavana erityisalahankintana. Hankinta sisältää kattilarakennuksen, polttoainevaraston kuljetinjärjestelmät, biolämpökattilat ja muut tarjouspyynnön mukaiset varusteet ja laitteet. Hankinta sisältää kaksi energiantuotantoyksikköä, polttoainetehoiltaan alle 1 MW. Lämmöntuotto vuodessa on n. 3 GWh.

Tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous hinta- ja laatuksien vaikuttaessa 50/50.

Tarjouspyyntö on julkaistu 4.5.2024 ja tarjousten määräaika on maanantai 27.5.2024. Tarjousvertailu toimitetaan tämän jälkeen oheismateriaalina.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 28 §

Valmistelija Harri Apell, tekninen johtaja
p. 050 442 0131, harri.apell@palkane.fi

Esitys Tekninen johtaja Harri Apell

Päätösesitys annetaan kokouksessa.

Käsittely kokouksessa Kokouksessa annettu selostus:
Tarjouskilpailu päättyi maanantaina 27.5.2024. Määräaikaan tarjouksia tuli vain yksi, joka on ennakkohinta-arviota kalliimpi.

Hankintalain 125§ perusteella hankinta voidaan keskeyttää todellisista ja perustelluista syistä. Tällainen tilanne ja syy syntyy, mikäli hankinnasta on saatu vain yksi hyväksyttäväksi katsottava tarjous, jolloin riittävää vertailua hintojen tai muiden ominaisuuksien kesken ei voida tehdä.

Kokouksessa annettu esitys:

Lautakunta päättää

1. keskeyttää hankinnan hankintalain 125§ perusteella.

Tekninen lautakunta	§ 54	30.05.2024
Kunnanhallitus	§ 88	03.06.2024
Kunnanvaltuusto	§ 30	10.06.2024

2. keventää laatuvertailuarvioita.
3. käynnistää hankinnan kilpailutuksen uudelleen.
4. esittää kunnanhallitukselle, että se pyytää valtuustoa valtuuttamaan teknisen lautakunnan tekemään lämpölaitoshankinnasta päätöksen hankintakustannuksen ollessa enintään 1,4 miljoonaa euroa.
5. esittää kunnanhallitukselle, että se pyytää valtuustolta 200.000 euron lisämäärärahan vuoden 2024 talousarvion investointiosaan lämpölaitoksen hankintaan. Kyseinen määräraha vähentää lämpölaitoksen investoinnin määrärahavarausta vuodelta 2025.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös Hyväksyttiin kokouksessa annetun esityksen mukaisesti.

KH 03.06.2024 § 88

Pälkäneen kunnan hallintosäännön mukaan tekninen lautakunta hyväksyy hankkeen suunnitelmat ja kustannusarviot sekä tekee hankintapäätöksen, jos hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään 500 000 euroa. Kunnanhallituksella on vastaava oikeus, jos hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään 1 000 000 euroa. Kunnanvaltuusto siis hyväksyy hankkeen suunnitelmat ja kustannusarviot sekä tekee hankintapäätöksen yli 1 000 000 euron hankkeiden osalta. Kunnanvaltuusto voi delegoida toimivaltaansa eteenpäin.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 78 ja 84 §

Valmistelija Markus Jaakkola, talousjohtaja
p. 050 469 8477, markus.jaakkola@palkane.fi

Esitys Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää

1. esittää valtuustolle, että valtuusto valtuuttaa teknisen lautakunnan tekemään päätöksen Luopioisten lämpölaitoshankinnasta hankintakustannusten ollessa enintään 1,4 miljoonaa euroa,
2. esittää valtuustolle, että valtuusto myöntää vuoden 2024 talousarvion investointiosaan 200 000 euron lisämäärärahan lämpölaitoksen hankintaan.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KV 10.06.2024 § 30
266/02.08.00/2024

Esitys Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto päättää

Tekninen lautakunta

§ 54

30.05.2024

Kunnanhallitus

§ 88

03.06.2024

Kunnanvaltuusto

§ 30

10.06.2024

1. valtuuttaa teknisen lautakunnan tekemään päätöksen Luopioisten lämpölaitoshankinnasta hankintakustannusten ollessa enintään 1,4 miljoonaa euroa,
2. myöntää vuoden 2024 talousarvion investointiosaan 200 000 euron lisämäärärahan lämpölaitoksen hankintaan.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Osavuosisikatsaus 1.1.-31.3.2024

KH 20.05.2024 § 72

Kunnanhallituksen 19.12.2023 (§ 223) hyväksymän vuoden 2024 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan kunnanhallitukselle sekä valtuustolle raportoidaan taloudesta ja toiminnasta neljännesvuosittain. Edellytykset talouden seurannalle luo ajantasainen kirjanpito. Kunnan kokonaistalouden hallinta edellyttää, että toimielimet suunnittelevat toimintansa niin, että toimialalle valtuuston osoittamat tuloarviot toteutuvat ja määrärahat riittävät. Sitovuustaso käyttötalousosassa valtuustoon nähden on ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen erotus (netto) toimialoittain. Tuloslaskelmaosan sitovuustaso on rahoitustulojen ja –menojen erotus (netto) koko kunnan tasolla sekä verotulot ja valtionosuudet. Rahoitusosassa sitovia eriä ovat antolainauksen, lainakannan sekä oman pääoman muutokset. Investointien määrärahat ovat käyttöomaisuusryhmittäin sitovia valtuustoon nähden (netto, TA-kirja s.29). Talousarvion sitovuustasot on esitetty vuoden 2024 talousarviokirjassa (s. 20–21).

Neljännesvuosisikatsauksissa ilmoitetaan olennaiset toiminnan ja talouden tapahtumat, jotka heijastuvat erityisesti talouteen. Neljännesvuosisikatsauksissa kerrotaan myös toimialojen talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä annetaan tietoa muun muassa verotulojen, työllisyyden, väkiluvun sekä sairauspoissaolojen kehityksestä.

Aikaväliltä tammi-maaliskuu talouden toteutuminen raportoidaan kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle toimialoittain käyttötalouden osalta, investointien toteuma koko kunnan tasolla sekä toimialojen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Lisäksi esitetään mahdolliset merkittävät poikkeamat määrärahojen käytössä ja poikkeamien syyt.

Käyttötalouden toteutuminen tuloslaskelman mukaan

Toimintatuotot

Käyttötalouden toimintatuotot toteutuivat tammi-maaliskuussa kokonaisuudessaan 24,4 %:n tasolla vuoden 2024 talousarvioon nähden ollen yhteensä noin 1,1 milj. euroa. Kumulatiivisesti talousarviota ollaan jäljessä n. 27 000 euroa toimintatuottojen osalta. Myyntituottojen toteuma on 19,6 %, maksutuottojen 22,1 %, tukien ja avustusten 49,8 % ja muiden toimintatuottojen 25,4 %. Tukien ja avustusten suuri määrä johtuu siitä, että vuodelta 2023 on jaksotettu hanketuottoja vuodelle 2024. Myös tammi-maaliskuussa 2024 kunnalle maksetut hanketuotot näkyvät osittain luvuissa, vaikka hanke kestäisikin koko vuoden. Olennaiset hanketuotot on pyritty kuitenkin jaksottamaan.

Toimintakulut

Käyttötalouden toimintakulut toteutuivat 24 %:sti ollen yhteensä noin -5 milj. euroa. Toimintakulut alittavat noin 199 000 eurolla talousarvion tason

1-3/2024. Henkilöstökuluja kertyi tammi-maaliskuussa -2,8 milj. euroa. Henkilöstökulujen toteuma oli 23,6 %:a eli alle 25 %:a talousarvion kokonaissummasta. Henkilöstökulut alittivat kumulatiivisen talousarvion noin 163 000 eurolla. Alitus johtuu siitä, että lomarahat maksetaan heinäkuussa, eivätkä myöskään kunta-alan kesäkuussa voimaantulevat palkankorotukset ole vielä mukana alkuvuoden luvuissa. Henkilöstökulut uhkaavat ylittyä erityisesti varhaiskasvatuksen toimintayksikön osalta. Henkilöstökulujen kasvu 1-3/2024 on vuoden takaisesta +7,1 %:a ja -189 000 euroa.

Palvelujen ostojen toteuma oli -1,3 milj. euroa (toteuma-% 25,3), aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden -0,7 milj. euroa (27,7 %) ja avustusten -0,1 milj. euroa (11,6 %). Muiden toimintakulujen toteuma oli -0,1 miljoonaa euroa (17,2 %). Talousarvio siis ylittyy alkuvuonna kumulatiivisesti palvelujen ostoissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli toimintakatteen toteuma oli 23,9 %:a talousarviosta. Toimintakate oli 1-3/2024 noin -3,9 milj. euroa. Toimintakate heikkeni vuoden takaisesta peräti 19,2 %:lla (-3,3 milj. euroa 1-3/2023), mikä on noin -0,6 milj. euroa. Toimintakatteen heikkenemiseen vaikutti sekä tuottojen väheneminen että kulujen kasvu vertailukaudesta.

Tulorahoitus

Verotulojen toteutumaprosentti on 24,1 %:a koko vuoden talousarviosta. Verotuloja kertyi noin 3,5 milj. euroa. Kunnan tuloveron toteuma tammi-maaliskuussa on 27,3 %:a (n. 3 milj. euroa). Yhteisöverotuoton toteuma puolestaan oli peräti 38,1 prosenttia (n. 0,4 milj. euroa). Kunnallis- ja yhteisöverotuotot toteutuivat siis alkuvuonna positiivisesti talousarvioon nähden.

Kaikkiaan verotuloja kertyi 1-3/2024 kuitenkin lähes 1,6 milj. euroa edellisvuotta vähemmän, johtuen niin sanotun ”verohännän” poistumisesta kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kunnat saivat vielä tammi-helmikuussa 2023 verotilityksiä aiemmilla, suuremmille veroprosenteilla ja jako-osuuksilla (ennen sote-uudistuksen voimaantuloa olleet jako-osuudet). Vertailuvuoden verotuotot olivat siis tästä poikkeuksellisesta kertaluonteisesta erästä johtuen tavallista korkeammat.

Kiinteistöveron toteuma jäi tammi-maaliskuussa ainoastaan 5,6 %:iin (0,2 milj. euroa) koko vuoden talousarvioon nähden, johtuen kiinteistöveron maksujen epätasaisesta jaksottumisesta vuoden aikana. Kiinteistöverotuoton odotetaan kuitenkin kertyvän talousarvion mukaisesti koko vuoden 2024 osalta.

Valtionosuuksia kertyi muutetun talousarvion mukaisesti yhteensä 0,9 milj. euroa. Valtionosuuksien toteuma-% oli 24,5 talousarvioon nähden ja ero tasaiseen toteumaan (25 %) johtuu siitä, ettei KV:n 5.2.2024 (§ 7) hyväksymää määrärahamuutosta vuodelle 2024 ole syötetty vielä talousjärjestelmään. Valtionosuuksia kertyi reilut 0,1 milj. euroa edellisvuotta vähemmän (-13,2 %).

Vuosikate ja poistot

Vuosikatteen toteuma on maaliskuun lopussa 24,3 %:a ollen vajaat 0,6 milj. euroa. Koko vuoden vuosikatteenksi on arvioitu talousarviossa 2024 vajaat 2,3 milj. euroa. Alkuvuoden suunnitelman mukaiset poistot ovat toteutuneet 25,5 prosenttisesti koko vuoden talousarvioon nähden ollen yhteensä noin -0,7 milj. euroa. Vuosikate ei riittänyt täysin kattamaan poistoja ja tilikauden tulokseksi muodostuu 1–3/2024 noin -0,1 milj. euroa. Poistoeron vähennyksen (n. +78 000 euroa) jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostuu 1–3/2024 ajanjaksolla noin -45 000 euroa. Talousarvion 2024 mukainen alijäämä koko vuodelle 2024 on noin -71 000 euroa.

Rahoitusasema ja investoinnit

Uutta pitkäaikaista tai lyhytaikaista lainaa ei ole nostettu 1–3/2024. Nykyisiä lainoja on lyhennetty reilulla 0,3 milj. eurolla. Kunnan lainamäärä maaliskuun lopussa on noin 6,5 milj. euroa, mikä on 1 029 euroa/asukas. Rahavarat kasvoivat 1–3/2024 aikana noin 0,1 milj. ja olivat 31.3. yhteensä noin 4,4 milj. euroa (sis. likvidoitavat rahoitusarvopaperit). Maksuvalmius säilyi hyvänä alkuvuonna, mihin osaltaan vaikutti investointimenojen pienuus (-0,3 milj. euroa). Toteutuneita investointimenoja on lueteltu tarkemmin varsinaisessa osavuosikatsauksessa (liitteenä).

Toiminnalliset tavoitteet

Toimialojen talousarvion 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on kuvattu osavuosikatsauksessa, joka on liitteenä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen alkuvuonna ja arvio koko vuoden tavoitteen toteutumisesta on kuvattu eri väreillä toteutumisasasteen ja/tai toteutumisarvion mukaan.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 76 §

Valmistelija

Markus Jaakkola, talousjohtaja
p. 050 469 8477, markus.jaakkola@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää merkitä osavuosikatsauksen 1.1.-31.3.2024 tiedokseen ja antaa sen tiedoksi myös kunnanvaltuustolle, elinvoimalautakunnalle, sivistyslautakunnalle, tekniselle lautakunnalle, rakennus- ja ympäristöjaostolle sekä tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KV 10.06.2024 § 31
111/02.02.02/2024

Liitteenä osavuosikatsaus 1.1.-31.3.2024.

Esitys

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 72
§ 31

20.05.2024
10.06.2024

Kunnanvaltuusto päättää merkitä osavuositiedotuksen 1.1.-31.3.2024 tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Liitteet

6 Osavuositiedotus 1.1.-31.3.2024

Kunnanhallitus	§ 54	25.03.2024
Kunnanhallitus	§ 90	03.06.2024
Kunnanvaltuusto	§ 32	10.06.2024

Kuntalaisaloite: Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikaksi Aitoo

KH 25.03.2024 § 54

Sappeen ja Ohvenon kyläyhdistys Ry on tehnyt kuntalain 23 § mukaisen kuntalaisaloitteen Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikan muuttamisesta Aitooseen.

Vireille tulevat aloitteet tulee käsitellä toimivaltaisessa viranomaisessa ilman aiheetonta viivytystä. Kunnan on ilmoitettava aloitteen tekijälle aloitteen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Aloitteen toteuttaminen sellaisenaan vaatisi käytännössä valtuuston päättämien äänestysalueiden muuttamista. Mikäli aloitteen pohjalta katsottaisiin olevan aihetta toimenpiteille, tulee asia viedä valtuuston päätettäväksi.

Vuoden 2025 vaalien äänestysalueet tulee vahvistaa 31.8.2024 mennessä. Näin ollen mahdolliset muutokset vuoden 2025 vaalien äänestysalueisiin tulisi tehdä 10.6.2024 valtuuston kokouksessa.

Toimivallan peruste Kuntalaki 23 §, Hallintosääntö 168–169 §

Valmistelija Mikko Salmela, hallintojohtaja
p. 050 523 1233, mikko.salmela@palkane.fi

Esitys Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus merkitsee kuntalaisaloitteen tiedoksi, ja lähettää sen valmisteltavaksi hallintopalveluihin 20.5.2024 mennessä.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KH 03.06.2024 § 90

Sappeen ja Ohvenon kyläyhdistys on tehnyt kuntalain 23 § mukaisen kuntalaisaloitteen Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikan muuttamisesta Kostia-Areenalta Aitooseen. Aloitteen tekijöiden mukaan nykyinen käytäntö kohtelee sappeelaisia epäoikeudenmukaisesti, sillä Aitooseen on matkaa edestakaisin enimmillään 30 km, mutta Onkkaalaan (Kostia-areenalle) on matkaa edestakaisin noin 60 km. Lisäksi muutos helpottaisi yhteisautoilua äänestyspaikalle. Lisäksi aloitteen tekijöiden mukaan muutoksella taattaisiin Aitooseen jatkossakin riittävä määrä äänestäjiä, jotta vaalisalaisuus säilyisi. Tällä hetkellä äänestysalueiden raja noudattaa Sappeentietä siten, että Sappeentien länsipuoli kuuluu Kostianvirran pohjois- ja länsipuolen äänestysalueeseen 001 ja itäpuoli kuuluu Aitoon äänestysalueeseen 004.

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden

Kunnanhallitus	§ 54	25.03.2024
Kunnanhallitus	§ 90	03.06.2024
Kunnanvaltuusto	§ 32	10.06.2024

pinta-alasta tai asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto. Vaalilain 8 § 2. momentin mukaan valtuuston päätös äänestysalueista tulee voimaan kalenterivuoden alussa, jos päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu DVV:lle (digi- ja väestötietovirasto) viimeistään edellisen vuoden elokuussa. Kunta itse harkitsee äänestysalueidensa tarpeellisen määrän. Vaalipäivänä äänioikeutettu voi äänestää vain sen äänestysalueen vaalitoimituksessa, joka on merkitty hänen kohdalleen äänioikeusrekisteriin.

Vaalilain 82 §:n mukaan pienillä äänestysalueilla kunnan keskusvaalilautakunnan on vaalisalaisuuden turvaamiseksi määrättävä, että äänestysalueen ennakoäänät ja vaalipäivän äänät lasketaan yhdessä, jos äänestysalueella on hyväksytyjä ennakoäänestyksen vaalikuoria vähemmän kuin 50 tai jos voidaan perustellusti arvioida, että äänestysalueella äänestää vaalipäivänä vähemmän kuin 50 henkilöä.

Valtuuston päätöksellä muutettu äänestysaluejako on voimassa 1.1.2025 alkaen toimitettavissa vaaleissa, jos valtuuston päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu 30.8.2024 mennessä Digi- ja väestötietovirastolle. Muutosten ilmoittamisesta on ohjeistettu mm. kirjeellä DVV/V/01119/2024. Äänestysaluejaon muutoksesta on annettava tieto myös kunnan rakennusvalvontaan, joka huolehtii että siirtyvien kiinteistöjen tietoihin merkitään oikea äänestysaluetieto.

Pälkäneellä äänestysaluejakoa on viimeksi muutettu valtuustossa 14.6.2022 § 23. Tällöin valtuusto päätti palauttaa Rautajärven äänestysalueen, joka oli aikaisemmin liitetty osaksi Aitoon äänestysaluetta. Lisäksi valtuusto päätti tuolloin, että Sappeentien itä- ja pohjoispuoli kuuluu Aitoon äänestysalueeseen 004, ja länsi- ja eteläpuoli kuuluu Kostianvirran pohjois- ja länsipuolen äänestysalueeseen 001.

Aloitteen tekijöitä on pyydetty tarkentamaan aloitettaan siltä osin, mihin äänestysalueiden raja tulisi asettaa, jotta aloitteen tavoite täyttyisi. Sappeen ja Ohvenon kyläyhdistys on toimittanut lisäselvityksenä karttaliitteen, johon toive uudesta äänestysalueiden rajasta on piirretty.

Aloitteessa siirtyväksi esitetyllä alueella asuu arvioilta joitakin kymmeniä ihmisiä. Esitetty muutos on siten kokonaisuutena katsoen vähäinen. Toisin kuin nyt, ei siirrettäväksi esitetty alue muodosta kovin selkeää maantieteellistä kokonaisuutta, vaan äänestysalueen raja siirtyisi käytännössä kulkemaan kiinteistörajoja noudattaen karkeasti Tursolantieltä Salmentaantielle ja edelleen Pälkäneveden rantaan. Sen sijaan nykyisellään Sappeentie muodostaa luonnollisen maantieteellisen jakolinjan äänestysalueiden rajalle.

Aitoon äänestysalueella asui viime presidentivaalien aikaan 464 äänioikeutettua. Presidentivaalien toisella kierroksella äänesti 329 henkilöä. Vaikka äänestysvilkkkaus vaihtelee eri vaaleissa, ei ole perusteltua syytä olettaa, että Aitoon äänestysalueella jouduttaisiin vaalilain 82 § mukaiseen menettelyyn.

Kunnanhallitus	§ 54	25.03.2024
Kunnanhallitus	§ 90	03.06.2024
Kunnanvaltuusto	§ 32	10.06.2024

Valmistelija Mikko Salmela, hallintojohtaja
p. 050 523 1233, mikko.salmela@palkane.fi

Esitys Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että

1. äänestysalueiden 001 ja 004 raja pidetään ennallaan, ja
2. että aloite on loppuun käsitelty.

Käsittely kokouksessa Pertti Salminen esitti, että kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että Sappeen ja Ohvenon alueen asukkaiden äänestyspaikaksi päätetään Aitoo aloitteen mukaisesti. Elina Mäkinen ja Jani Luukkonen kannattivat Salmisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaesityksestä poikkeava vastaesitys, jota on kannatettu. Tämän jälkeen puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Salmisen esitys hyväksyä yksimielisesti. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Salmisen esityksen.

Päätös Kunnanhallitus päätti yksimielisesti esittää valtuustolle, että

1. Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikaksi päätetään Aitoo ja
2. aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

KV 10.06.2024 § 32
126/00.00.00/2024

Esitys Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto

1. päättää Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikaksi Aitoon ja
2. toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Liitteet

- 7 Kuntalaisaloite: Sappeen ja Ohvenon asukkaiden äänestyspaikaksi Aitoo
- 8 Karttakuva

Äänestysaluejako Pälkäneellä 1.1.2025 alkaen

KH 03.06.2024 § 91

Suomen perustuslain (731/1999) 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että kuntalaisille tarjotaan riittävät mahdollisuudet käyttää äänioikeuttaan niin ennakoäänestyksessä, kuin varsinaisena vaalipäivänäkin. Ennakoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen riittävä lukumäärä on yksi keskeinen tekijä äänioikeuden käyttämiselle.

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jolle sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden pinta-alasta tai asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto. Vaalilain 8 § 2. momentin mukaan valtuuston päätös äänestysalueista tulee voimaan kalenterivuoden alussa, jos päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu DVV:lle (digi- ja väestötietovirasto) viimeistään edellisen vuoden elokuussa. Kunta itse harkitsee äänestysalueidensa tarpeellisen määrän. Vaalipäivänä äänioikeutettu voi äänestää vain sen äänestysalueen vaalitoimituksessa, joka on merkitty hänen kohdalleen äänioikeusrekisteriin.

Pälkäneellä äänestysaluejakoa on viimeksi muutettu valtuustossa 14.6.2022 § 23. Tällöin valtuusto päätti palauttaa Rautajärven äänestysalueen, joka oli aikaisemmin liitetty osaksi Aitoo äänestysaluetta. Lisäksi valtuusto päätti tuolloin, että Sappeentien itä- ja pohjoispuoli kuuluu Aitoo äänestysalueeseen 004, ja länsi- ja eteläpuoli kuuluu Kostianvirran pohjois- ja länsipuolen äänestysalueeseen 001.

Nykyisellään Pälkäneellä on viisi äänestysaluetta: 001 Kostianvirran pohjois- ja länsipuoli, 002 Kostianvirran etelä- ja itäpuoli, 003 Luopioinen, 004 Aitoo ja 005 Rautajärvi.

Äänestysaktiivisuus vuoden 2024 presidentinvaaleissa:

Äänestysalue	Äänestäneiden lkm/pros.
001 Kostianvirran pohjois- ja länsipuoli	1064 / 68,9 %
002 Kostianvirran etelä- ja itäpuoli	1337 / 72,2 %
003 Luopioinen	458 / 65,8 %
004 Aitoo	296 / 64 %
005 Rautajärvi	322 / 65,7 %

Äänestysaktiivisuus vuoden 2023 eduskuntavaaleissa:

Äänestysalue	Äänestäneiden lkm/pros.
001 Kostianvirran pohjois- ja länsipuoli	1096 / 70,9 %
002 Kostianvirran etelä- ja itäpuoli	1384 / 73,3 %
003 Luopioinen	479 / 69,0 %
004 Aitoo	334 / 71,3 %
005 Rautajärvi	341 / 68,3 %

Vaalisalaisuuden turvaamiseksi pienillä äänestysalueilla on vaalilain 82 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan määrättävä, että äänestysalueen ennakoäännet ja vaalipäivän äännet lasketaan yhdessä, jos äänestysalueella on hyväksyttyjä ennakoäänestyksen vaalikuoria vähemmän kuin 50 tai jos voidaan perustellusti arvioida, että äänestysalueella äänestää vaalipäivänä vähemmän kuin 50 henkilöä. Tähän ei ole ollut tarvetta nykyisen äänestysaluejaon voimassa ollessa.

Edellisten eduskuntavaalien sekä presidentinvaalien yhteydessä on annettu jonkin verran palautetta Kostianvirran kahden erillisen äänestysalueen tarkoituksenmukaisuudesta. Molempien äänestysalueiden äänestyspaikkana toimii Kostia-areena. Kostianvirran pohjois- ja länsipuoli äänestää Kostia-areenan Luja-Salissa, ja etelä- ja itäpuoli areenan yläaulassa. Kostia-areenalla sijaitsee myös ennakoäänestyspaikka. Areena soveltuu äänestyspaikaksi hyvin sen keskeisen sijainnin, hyvän saavutettavuuden ja esteettömyyden takia. Järjestely aiheuttaa kuitenkin jonkin verran epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa. Sekä vaalivirkailijat että äänestäjät ovat todenneet, että usein ihmisiä ohjautuu väärälle äänestyspaikalle.

Mikäli Kostianvirran pohjois- ja itäpuolen, ja etelä- ja länsipuolen äänestysalueet yhdistettäisiin, asuisi alueella noin 67 prosenttia kaikista kunnan äänioikeutetuista. Pälkäneellä presidentinvaalien äänistä noin 70 prosenttia annettiin Kostianvirran äänestysalueilla. Mikäli äänestysalueet yhdistetään, on odotettavissa että vaalilautakunnan kokoa joudutaan kasvattamaan, tai palkkaamaan ylimääräisiä vaaliavustajia varsinaisen vaalipäivän äänestykseen. Muutoksen jälkeen Pälkäneellä olisi kaikkiaan neljä äänestysaluetta. Koska yhdistettävien alueiden äänestyspaikka säilyisi samana, ei muutoksella olisi juuri vaikutusta kuntalaisten mahdollisuuksiin osallistua vaalipäivän äänestykseen.

Oikeusministeriön mukaan (2.6.2023, dnro VN/17100/2023) äänestysalueiden määrän vähentäminen heikentää äänestäjien mahdollisuuksia osallistua vaalipäivän äänestykseen. Viime vuosina suuntaus kunnissa on ollut äänestysalueiden määrän väheneminen.

Hallintojohtaja on virkatyönä selvittänyt kaksissa edellisissä vaaleissa Kostia-areenalla työskennelleiden vaalilautakuntien jäsenten sekä kunnan keskusvaalilautakunnan näkemyksiä Kostianvirran pohjois- ja länsipuolen ja etelä- ja itäpuolen äänestysalueiden yhdistämisestä. Vastauksia pyydettiin seuraaviin kysymyksiin:

1.	Tulisiko Kostianvirran äänestysalueet (pohjois- ja länsipuoli 001 ja etelä- ja itäpuoli 002) yhdistää yhdeksi äänestysalueeksi? (K/E)
2.	Jos vastasit edelliseen kyllä, kuinka paljon äänentenlaskuun tarvitsee mielestäsi varata henkilöstöä?
3.	Näetkö jotain erityisiä etuja tai haittoja alueiden yhdistämisessä?

Lisäksi vastaajilta pyydettiin yleisiä kommentteja aiheesta.

Vastauksia kyselyyn saatiin yhdeksän. Kysymykseen nro 1 kaikki vastanneet vastasivat ”kyllä”. Äänentenlaskun resursointiin otettiin

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 91
§ 33

03.06.2024
10.06.2024

avovastauksissa kantaa vaihtelevasti, mutta pääsääntöisesti katsottiin että vaalilautakunnan kokoa tulisi kasvattaa n. 3-5 hengellä. Vastaajat eivät nähneet juurikaan haittoja äänestysalueiden yhdistämisessä, lukuunottamatta sitä, että ääntenlaskuun tarvitaan enemmän resurssia. Etuina mainittiin mm. vaalilautakunnan nimeämisen helpottuminen, sekä järjestelmän selkeys äänestäjille.

Mikäli äänestysalueet päätetään yhdistää, tulee syntyvälle uudelle äänestysalueelle päättää uusi nimi. Digi- ja väestötietoviraston ohjeen mukaan äänestysalueen nimen tulisi olla selkeä ja kuvava, esim. maantieteelliseen alueeseen viittaava. Äänestysalueen nimenä ei tule käyttää äänestyspaikan nimeä. Koska kaikki muut Pälkäneen kunnan äänestysalueet on nimetty keskeisen taajamakeskittymän nimen perusteella, olisi sopiva nimi uudelle äänestysalueelle 001 Onkkaala.

Taulukko, jossa kuvataan rinnakkain vanha ja mahdollinen uusi äänestysaluejako, on liitteenä.

Toimivallan peruste

Vaalilaki 8–9 §

Valmistelija

Mikko Salmela, hallintojohtaja
050 5231233, mikko.salmela@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että

1. äänestysalueet Kostianvirran pohjois- ja länsipuoli 001 ja Kostianvirran etelä- ja itäpuoli 002 yhdistetään yhdeksi äänestysalueeksi, joka toimii myös erityisryhmien äänestysalueena, ja
2. syntyvän uuden äänestysalueen nimeksi päätetään 001 Onkkaala.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KV 10.06.2024 § 33
285/00.00.00/2024

Esitys

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto päättää, että

1. äänestysalueet Kostianvirran pohjois- ja länsipuoli 001 ja Kostianvirran etelä- ja itäpuoli 002 yhdistetään yhdeksi äänestysalueeksi, joka toimii myös erityisryhmien äänestysalueena, ja
2. syntyvän uuden äänestysalueen nimeksi päätetään 001 Onkkaala.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Liitteet

9 Esitys uudeksi äänestysaluejaksi

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskeva sopimus 1.1.2025 alkaen

KH 20.05.2024 § 75

Pirkanmaalla on käyty kuntien välisiä neuvotteluja maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueiden laajenemisista. Neuvottelujen tuloksena Kuhmoinen, Mänttä-Vilppula, Ruovesi ja Virrat olisivat halukkaita liittymään Lempäälän kunnan isännöimään maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen 1.1.2025 alkaen.

Tällä hetkellä Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Akaa, Juupajoki, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Pälkäne, Tampere, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti ja Ylöjärvi. Vuoden 2024 loppuun saakka Kuhmoinen, Mänttä-Vilppula, Ruovesi ja Virrat kuuluvat Keuruun kaupungin maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen.

Voimassa olevan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskevan sopimuksen mukaan, mikäli toiminnan uudelleenjärjestelyjen perusteella tapahtuu muutoksia, jotka vaikuttavat palvelujen järjestämistä aiheutuneisiin kustannuksiin, sovitaan toiminnasta ja kustannusten jaosta välittömästi uudelleen. Uusi yhteistoimintasopimus tullaan päätöksäsittelemään jokaisessa seitsemässätoista sopijakunnassa tämän vuoden aikana.

Laki (210/2010) maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen järjestämisestä kunnissa määrittelee kuntien lakisääteisten maaseutuelinkeinoviranomaistehtävien järjestämisestä. Lain mukaan kunnilla on maaseutuelinkeinoviranomaistehtävien järjestämisvastuu. Kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuiksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla. Laissa myös määrätään, että kuntien tulee muodostaa riittävän suuria yhteistoiminta-alueita. Kunnan on muodostettava maaseutuhallinnon tehtävien hoitamiseksi toiminnallinen kokonaisuus, jonka alueella toimii vähintään 800 maatalouden tukihakemuksen tehnyttä luonnollista henkilöä tai yhteisöä (aktiivimaatilaa). Lain mukaan yhteistoiminta-alueen muodostamiseksi siihen liittyvien kuntien on sovittava kuntalain mukaisesti, että yksi kunta tai kuntien perustama kuntayhtymä vastaa maaseutuhallinnon järjestämisestä yhteistoiminta-alueella lain (210/2010) tarkoittamalla tavalla.

Uuden yhteistoiminta-alueen muodostamisella saavutetaan Lempäälän kunnan arvion mukaan noin sadantuhannen euron kustannussäästöt. Tehokkaat palvelun tuottamisen yhteiset toimintatavat ja laaja-alainen, monen kunnan muodostava yhteistoiminta mahdollistavat toivotun kustannuskehityksen.

Toteutuessaan Pirkanmaalle muodostuu seitsemäntoista kunnan kokoinen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue (Akaa, Juupajoki, Kangasala, Kuhmoinen, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Pälkäne, Ruovesi, Tampere, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virrat ja Ylöjärvi), jossa Lempäälän kunta toimii isäntäkuntana. Toiminnan alkaessa Lempäälän

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 75
§ 34

20.05.2024
10.06.2024

kunnan palveluksessa olevien maaseutuviranomaisten määrä tulee olemaan noin 12 henkilöä. Kunnan maaseutuviranomainen käsittelee vuosittain alueelle maksuun erilaisia maatalouden tukia ja korvauksia yhteensä noin 60 miljoonaa euroa.

Muodostettavalla yhteistoiminta-alueella on vuoden 2023 tilaston mukaan yhteensä 2080 aktiivimaatila. Maatalouskäytössä olevaa peltopinta-alaa yhteensä noin 99000 hehtaaria. Maatilojen tuotantosuuntana noin 77 prosentilla on viljanviljely tai jokin muu kasvinviljely. Maidontuotantoa on noin kahdeksan prosentin osuudella tuotantosuunnista. Lisäksi yli kymmenellä prosentilla on muuta eläintuotantoa.

Liitteenä on maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskeva sopimus. Sopimus on ollut kommenttikierroksella kunnissa. Pälkäneen kunnalla ei ole ollut huomauttamista sopimuksen sisältöön.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 19 §

Valmistelija

Mikko Salmela, hallintojohtaja
p. 050 523 1233, mikko.salmela@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää:

1. esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan uuden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskevan sopimuksen.
2. valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään sopimukseen tarvittaessa merkitykseltään vähäisiä muutoksia,
3. valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen sähköisesti sopimuksen 11. kohdan mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KV 10.06.2024 § 34
248/00.04.01/2024

Liitteenä uuden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskeva sopimus.

Esitys

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan uuden maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskevan sopimuksen.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Liitteet

- 10 Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskeva sopimus 1.1.2025 alkaen

Kunnanvaltuuston kokousaikataulu syyskaudella 2024

KH 20.05.2024 § 79

Kunnanvaltuusto kokoontuu päättäminaan ajankohtina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljännen osan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti.

Valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti.

Valtuuston esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja esitykset valtuuston päätöksiksi, on lähetettävä kokouskutsun yhteydessä, jos erityiset syyt eivät ole esteenä.

Kokouskutsut sekä esityslistat liitteineen ja oheismateriaaleineen julkaistaan luottamushenkilöiden sähköiseen kokouspalveluun. Asiakirjoja ei lähetetä postitse. Valtuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle tiedotetaan esityslistan julkaisusta. Esityslista julkaistaan samassa aikataulussa kunnan yleiseen tietoverkkoon.

Valtuuston kokousten ajasta ja paikasta tiedotetaan paikallislehdessä.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 94 § ja 140 §
Hallintosääntö 104–107 §

Valmistelija

Pauliina Pikka, kunnanjohtaja
p. 040 573 6390, pauliina.pikka@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto päättää syyskaudella 2024 pitää kokouksensa Nuijantalolla maanantaisin 2.9. ja 28.10. klo 17 sekä 25.11. klo 15 alkaen, ellei asioiden kiireellisyys tai muu välttämätön syy edellytä muuta kokousajankohtaa.

Kokouskutsu ja esityslista julkaistaan vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta sähköiseen kokouspalveluun. Valtuusto tiedottaa esityslistan julkaisusta kunkin vaaliliiton 1. ja 2. varavaltuutetulle. Samassa aikataulussa esityslista julkaistaan kunnan yleiseen tietoverkkoon.

Päätös

Hyväksyttiin esitys seuraavalla muutoksella: Valtuuston kokoukset pidetään Nuijantalolla maanantaisin 2.9. ja 28.10 klo 18 alkaen sekä 25.11 klo 15 alkaen, ellei asioiden kiireellisyys tai muu välttämätön syy edellytä muuta kokousajankohtaa.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 79
§ 35

20.05.2024
10.06.2024

KV 10.06.2024 § 35
529/00.01.01/2023

Esitys

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto päättää syyskaudella 2024 pitää kokouksensa Nuijantalolla maanantaisin 2.9. ja 28.10. klo 18 sekä 25.11. klo 15 alkaen, ellei asioiden kiireellisyys tai muu välttämätön syy edellytä muuta kokousajankohtaa.

Kokouskutsu ja esityslista julkaistaan vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta sähköiseen kokouspalveluun. Valtuusto tiedottaa esityslistan julkaisusta kunkin vaaliliiton 1. ja 2. varavaltuutetulle. Samassa aikataulussa esityslista julkaistaan kunnan yleiseen tietoverkkoon.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Valtuustoaloite: Meluntorjunta Pälkäneellä

KV 10.06.2024 § 36
299/11.03.02/2024

Pälkäneen vihreä valtuustoryhmä esittää, että meluhaittojen torjunta otetaan pysyväksi osaksi Pälkäneen kunnan toimintaa ja kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, esimerkiksi laatimalla erityinen meluntorjuntaohjelma.

Valtuustoaloite merkitään pöytäkirjan liitteeksi.

Käsittely kokouksessa Puheenjohtaja totesi, että valtuustoaloite on jätetty hallintosäännön 138 §:n mukaisena aloitteena, ja että valtuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös Valtuusto merkitsi valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähetti sen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liitteet

11 Valtuustoaloite 10.6.2024 Meluntorjunta Pälkäneellä

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 22, § 23, § 24, § 28, § 29, § 31, § 35, § 36

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, Kuntalaki (410/2015) 136 §.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 25, § 26, § 27, § 30, § 32, § 33, § 34**Valitusosoitus**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen *asianosaisten* tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 140 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville (MRL § 188).

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomais

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus

Puhelinnumero: 029 564 2200

Faksinumero: 029 564 2269

Valitusviranomaisen virasto on avoinna ma-pe klo 8–16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuintet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [Tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivuilta](#).

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Pälkäneen kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: Keskustie 1, 36600 Pälkäne
Käyntiosoite: Keskustie 1, 36600 Pälkäne
Sähköpostiosoite: palkane@palkane.fi
Puhelinnumero: 03 579 11

Pälkäneen kunnan kirjaamo on avoinna ma-pe klo 9–15.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen 14.6.2024.